

Usługi biznesowe w 2016 roku

105,4

Dynamika obrotów r/r

Wartość obrotów przedsiębiorstw prowadzących działalność związane z obsługą działalności gospodarczej wyniosła 308,8 mld zł. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost wartości obrotów przy jednoczesnym wzroście liczby przedsiębiorstw i pracujących ogółem.

17.09.2018 r.

W porównaniu z 2015 r. zaobserwowano spowolnienie tempa wzrostu wartości obrotów przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe o 10,6 p. proc.

Usługi biznesowe w 2016 r.

Usługi biznesowe dostarczane są głównie przez przedsiębiorstwa deklarujące jako swoją podstawową działalność świadczenie usług związanych z obsługą działalności gospodarczej.

W ramach badań prowadzonych przez polską statystykę publiczną do usług biznesowych zaliczane są następujące działalności usługowe wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- z sekcji J „Informacja i komunikacja”: działalność wydawnicza (58), działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana (62), przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność; działalność portali internetowych (63.1);
- sekcja L „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” (68);
- z sekcji M „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”: działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe (69), doradztwo związane z zarządzaniem (70.2), działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne (71), reklama, badanie rynku i opinii publicznej (73), pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (74);
- z sekcji N „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”: działalność związana z zatrudnieniem (78), działalność detektywistyczna i ochroniarska (80), działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (81), działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej (82).

W analizowanym roku na rynku krajowym funkcjonowało ponad 444 tys. przedsiębiorstw, które w ramach swojej podstawowej działalności świadczyły usługi biznesowe. Podmioty te stanowiły 26,2% z prawie 1,7 mln przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą¹. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe zwiększyła się o 11,4%, podczas gdy liczba przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą ogółem wzrosła o 5,5%.

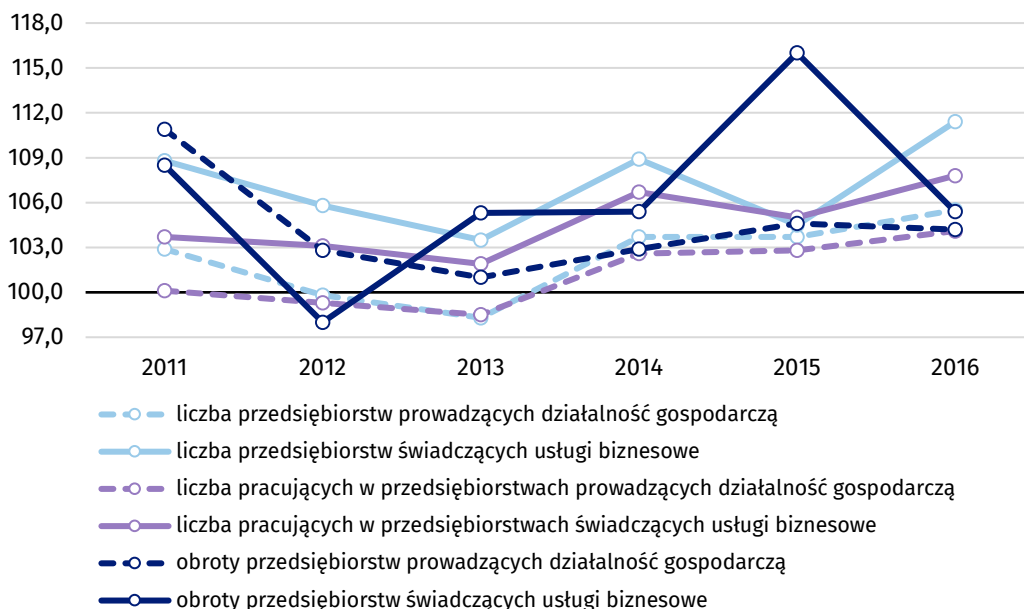
W 2016 r. w sektorze przedsiębiorstw świadczących w ramach swojej podstawowej działalności usługi biznesowe pracowało ponad 1,5 mln osób, co stanowiło 17,3% pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych ogółem¹. W stosunku do roku poprzedniego liczba pracujących w tym sektorze wzrosła o 7,8%, wobec wzrostu liczby pracujących w niefinansowych przedsiębiorstwach ogółem o 4,1%.

Utrzymanie tendencji wzrostowej liczby pracujących oraz liczby przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe.

¹ Dotyczy podmiotów prowadzących działalności zaklasyfikowane wg PKD 2007 do sekcji od B „Górnictwo i wydobywanie” do N „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” oraz działu 95 „Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego” z sekcji S „Pozostała działalność usługowa”, z wyłączeniem sekcji K „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (niezależnie od liczby osób pracujących).

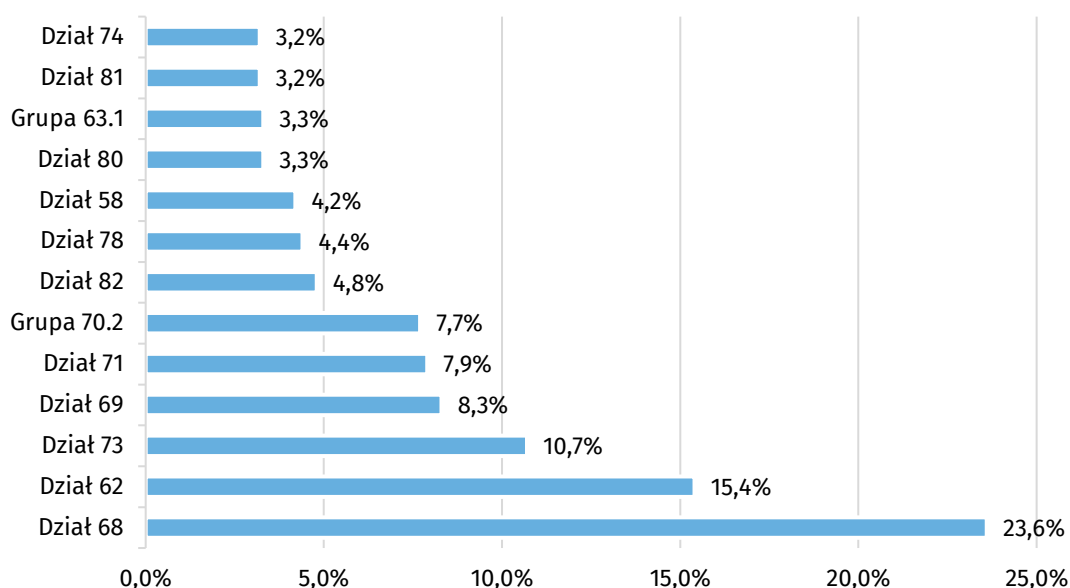
Obroty przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do branż usługowych związanych z obsługą działalności gospodarczej wyniosły w analizowanym roku 308,8 mld zł, co stanowiło 7,7% wartości obrotów ogółem przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą¹. W porównaniu z rokiem poprzednim wartość tych obrotów wzrosła o 5,4% (w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych ogółem odnotowano wzrost o 4,2%).

Wykres 1. Dynamika liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących oraz obrotów w przedsiębiorstwach niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą oraz w przedsiębiorstwach świadczących usługi biznesowe w latach 2011-2016

Spośród przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe największe znaczenie pod względem uzyskiwanych obrotów miały podmioty prowadzące działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, które w 2016 r. wytworzyły 23,6% obrotów sektora usług biznesowych (wzrost o 0,3 p. proc.). Przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalnością powiązaną wygenerowały 15,4% obrotów ogółem (spadek o 0,4 p. proc. w porównaniu z 2015 r.), a 10,7% - przedsiębiorstwa zaklasyfikowane do działu 73 „Reklama, badania rynku i opinii publicznej”.

Wykres 2. Struktura obrotów w sektorze przedsiębiorstw świadczących usługi biznesowe w 2016 r.²

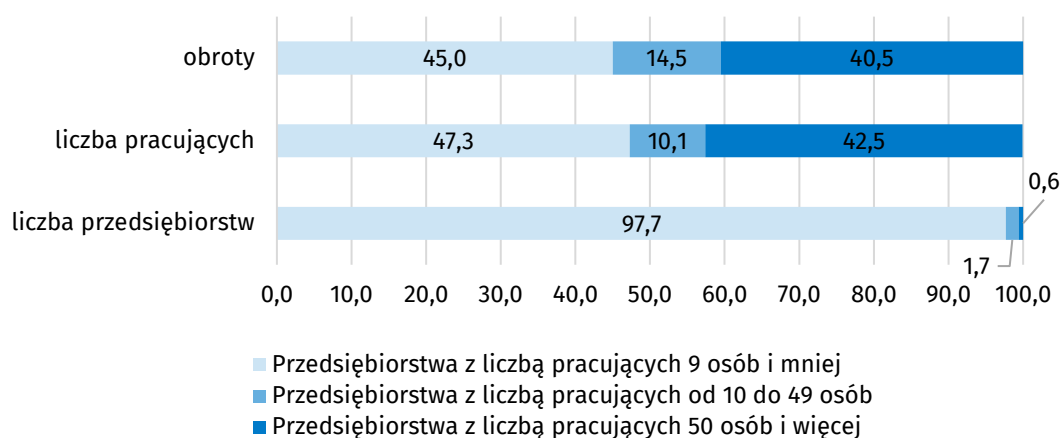

² Nazwy grupowań działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) – patrz str. 1.

Pod względem wielkości przedsiębiorstw, zarówno w analizowanym roku, jak i w roku poprzednim, najbardziej liczną grupę (97,7%) stanowiły przedsiębiorstwa z liczbą pracujących 9 osób i mniej. Podmioty te zatrudniały 47,3% ogółu pracujących w sektorze usług biznesowych (wzrost o 0,9 p. proc. wobec 2015 r.) oraz wytworzyły 45,0% wartości obrotów tych przedsiębiorstw (spadek o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2015 r.).

Podmioty z liczbą pracujących 9 osób i mniej miały największe znaczenie w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. W 2016 r. udział podmiotów z liczbą pracujących 9 osób i mniej deklarujących tę działalność jako podstawową w ogólnej liczbie przedsiębiorstw prowadzących tę działalność wyniósł 99,4%, utworzyły one miejsca pracy dla 84,1% ogółu pracujących w tej działalności i uzyskały 72,2% obrotów wygenerowanych przez całą zbiorowość tych przedsiębiorstw. Dla porównania, w przypadku działalności związanej z zatrudnieniem udział przedsiębiorstw z liczbą pracujących 9 osób i mniej stanowił 83,0% (wzrost o 4,2 p. proc.) ogółu przedsiębiorstw z tej branży. Pracowało w nich tylko 5,5% ogółu pracujących (wzrost o 1,4 p. proc.), a wygenerowały one 14,6% ogółu obrotów tej działalności.

Wykres 3. Struktura liczby przedsiębiorstw, liczby pracujących i obrotów w przedsiębiorstwach świadczących usługi biznesowe według klasy wielkości przedsiębiorstw określonej liczbą pracujących w 2016 r.

Przedsiębiorstwa z liczbą pracujących 10 osób i więcej prowadzące działalności zaliczane do sektora usług biznesowych koncentrowały swoją aktywność głównie na rynku krajowym. W 2016 r. 66,5% obrotów ogółem pochodziło z tytułu świadczenia usług podmiotom mającym siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (spadek udziału o 3,0 p. proc.). Źródłem 22,0% obrotów (wzrost o 2,1 p. proc.) były transakcje zawarte z usługobiorcami posiadającymi siedzibę w krajach członkowskich UE, a dla pozostałych 11,5% – podmioty z siedzibą zlokalizowaną poza obszarem UE. W analizowanym roku udział obrotów z tytułu świadczenia usług związanych z obsługą działalności gospodarczej podmiotom posiadającym siedzibę za granicą wzrósł o 3,0 p. proc.

Działalności z branży informatycznej³

W 2016 r. wartość obrotów wygenerowanych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalności informatyczne osiągnęła 60,5 mld zł (wzrost o 5,3% w porównaniu z 2015 r.) przy jednoczesnym wzroście liczby przedsiębiorstw o 15,7% do poziomu 72,5 tys. oraz liczby pracujących o 12,9% (do 234 tys. w 2016 r.). Zaobserwowano poprawę zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto⁴ (z 8,3% w 2015 r. do 9,6% w 2016 r.), jak i netto⁵ (z 6,5% w 2015 r. do 7,9%

Dalsza poprawa wskaźników dla podmiotów prowadzących działalności z branży informatycznej.

³ Dotyczy podmiotów prowadzących w ramach swojej podstawowej działalności: działalność wydawniczą w zakresie oprogramowania (wg PKD grupa 58.2), działalność związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalnością powiązaną (wg PKD dział 62) i przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność; działalność portali internetowych (wg PKD grupa 63.1).

⁴ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

⁵ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

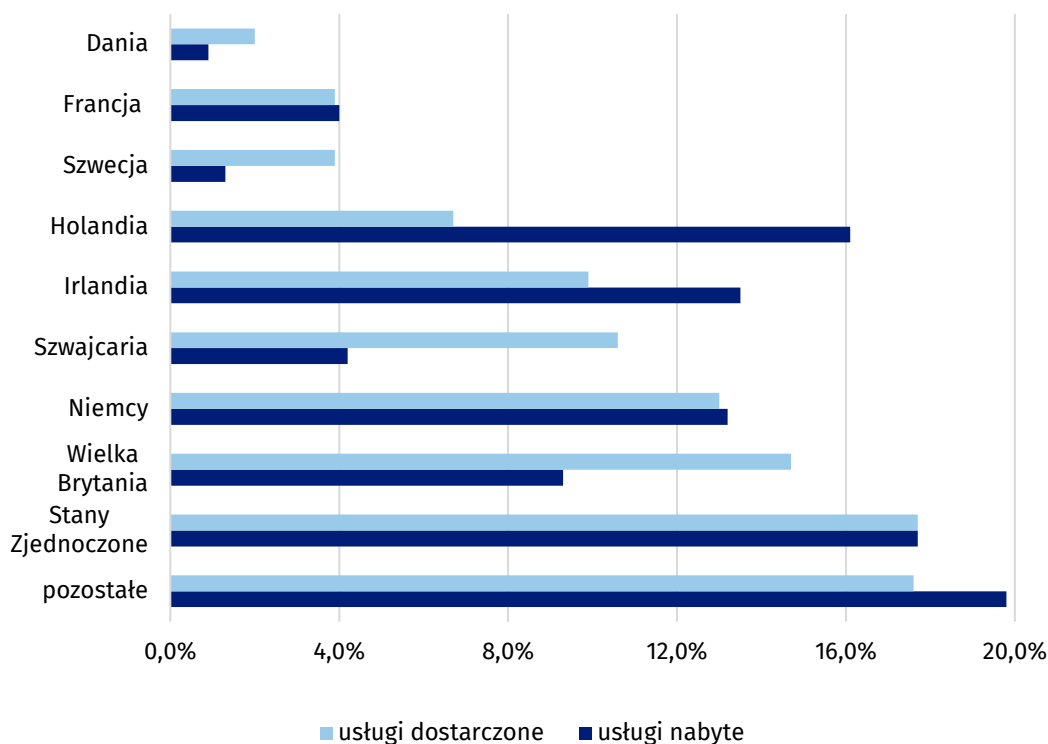
w 2016 r.). Odnotowano również poprawę wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności⁶, który wyniósł 91,0% w 2016 r. wobec 92,3% w poprzednim roku.

Podmioty z liczbą pracujących 10 osób i więcej sprzedawały swoje usługi głównie odbiorcom zlokalizowanym w kraju – 56,5% (spadek o 5,4 p. proc. w stosunku do 2015 r.). Transakcje z podmiotami, których siedziby były zlokalizowane na terenie krajów UE stanowiły 27,2% obrotów ogółem (wzrost o 2,5 p. proc.). Największy udział w sprzedaży ogółem stanowiła sprzedaż usług związanych z oprogramowaniem – 37,6% (w stosunku do roku poprzedniego udział ten wzrósł o 5,3 p. proc.). Kolejny udział pod względem wielkości sprzedaży (12,2%) odnotowano w przypadku pozostałych usług w zakresie technologii informatycznych i komputerowych.

W 2016 r. wartość usług dostarczonych nierezydentom⁷ przez podmioty prowadzące działalności informatyczne wyniosła 16,3 mld zł (wzrost o 18,2%), natomiast nabyły one od nierezydentów usługi o wartości 4,2 mld zł (wzrost o 21,4%).

W 2016 r. głównym partnerem handlowym przedsiębiorstw informatycznych w międzynarodowej wymianie usług były podmioty mające swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych (udziały w strukturze usług dostarczonych jak i nabytych były na tym samym poziomie i wyniosły po 17,7%). Usługi informatyczne stanowiły główne źródło przychodów, jak i rozchodów tych podmiotów, co było zgodne z ich podstawowymi rodzajami działalności (udział w strukturze usług dostarczonych stanowił 66,4%, natomiast nabytych – 57,9%).

Wykres 4. Struktura geograficzna usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalności z branży informatycznej³

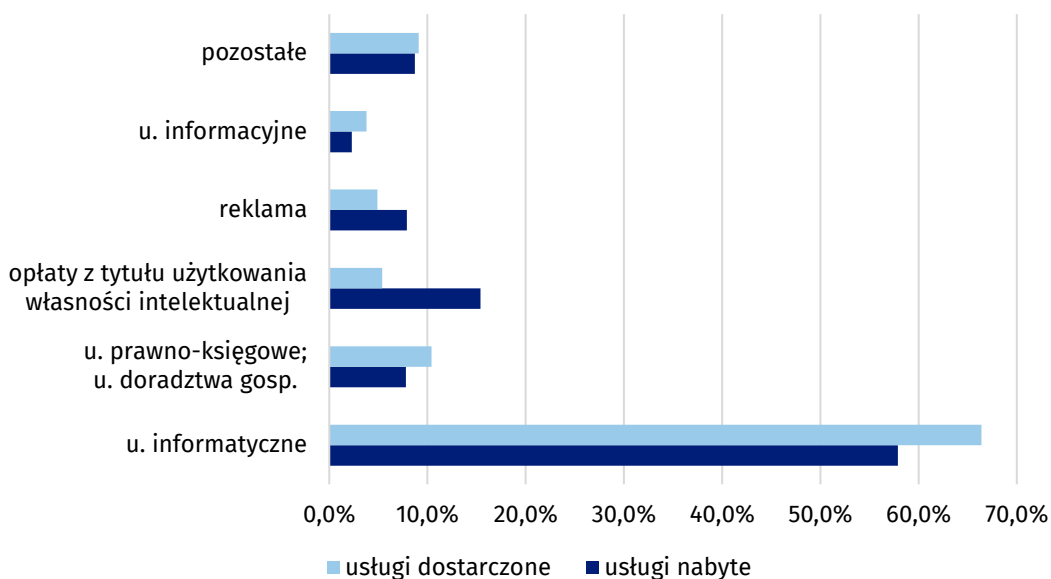

⁶ Relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności.

⁷ Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe nierezydentami są:

- osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą, a także inne podmioty mające siedzibę za granicą, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; nierezydentami są również znajdujące się za granicą oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów,
- obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne obce przedstawicielstwa oraz misje specjalne i organizacje międzynarodowe, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

Wykres 5. Struktura usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalności z branży informatycznej³

u. - usługi

Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem⁸

W analizowanym okresie podmioty prowadzące działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem osiągnęły obroty na poziomie 49,4 mld zł (wzrost r/r o 6,4%) przy jednoczesnym wzroście zarówno liczby przedsiębiorstw, jak i liczby pracujących odpowiednio o 12,9% i 9,8%. W 2016 r. zarejestrowanych było ponad 122 tys. przedsiębiorstw zatrudniających 322,5 tys. osób. Zaobserwowano pogorszenie zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto⁴ (z 9,8% w 2015 r. do 9,7% w 2016 r.), jak i netto⁵ (z 8,9% w 2015 r. do 7,9% w 2016 r.). Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności⁶ uległ również pogorszeniu i wyniósł 93,4% w 2016 r. wobec 93,2% w poprzednim roku.

Podmioty z liczbą pracujących 10 osób i więcej koncentrowały swoją podstawową działalność na rynku krajowym – 56,7% (w stosunku do roku poprzedniego udział ten spadł o 2,6 p. proc.). Odnotowano natomiast wzrost udziału sprzedaży usług do podmiotów z krajów UE – z 24,9% w 2015 r. do 28,4% w 2016 r. Podstawowym rodzajem usług oferowanych kontrahentom przez te przedsiębiorstwa były pozostałe usługi doradztwa związane z prowadzeniem działalności gospodarczej i usługi zarządzania. Kolejnym rodzajem usług pod względem wielkości udziałów były usługi rachunkowo-księgowe⁹.

Podmioty prowadzące działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem dostarczały, jak i nabywały usługi w obrocie międzynarodowym. W 2016 r. wartość usług dostarczonych nierezydentom⁷ wyniosła 8,7 mld zł (wzrost o 13,0%), natomiast nabyły one od nierezydentów usługi o wartości 2,0 mld zł (wzrost o 22,7%).

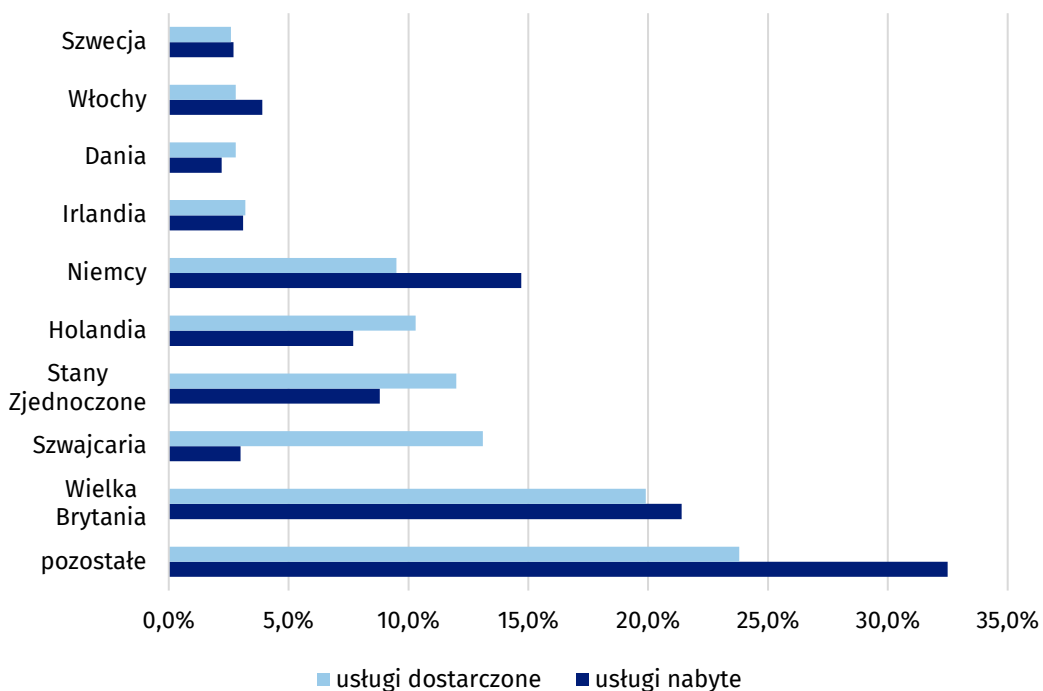
W 2016 r. głównym partnerem handlowym w międzynarodowej wymianie usług były podmioty mające swoją siedzibę w Wielkiej Brytanii (udział w strukturze usług dostarczonych stanowił 19,9%, natomiast nabytych – 21,4%). Usługi prawne, księgowe, doradztwo w zakresie zarządzania i public relations stanowiły główne źródło przychodów, jak i rozchodów tych podmiotów, co było zgodne z ich podstawowym rodzajem działalności (udział w strukturze usług dostarczonych stanowił 68,3%, natomiast nabytych – 55,9%).

⁸ Dotyczy podmiotów prowadzących w ramach swojej podstawowej działalności: działalność prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe (wg PKD dział 69) oraz doradztwo związane z zarządzaniem (wg PKD grupa 70.2).

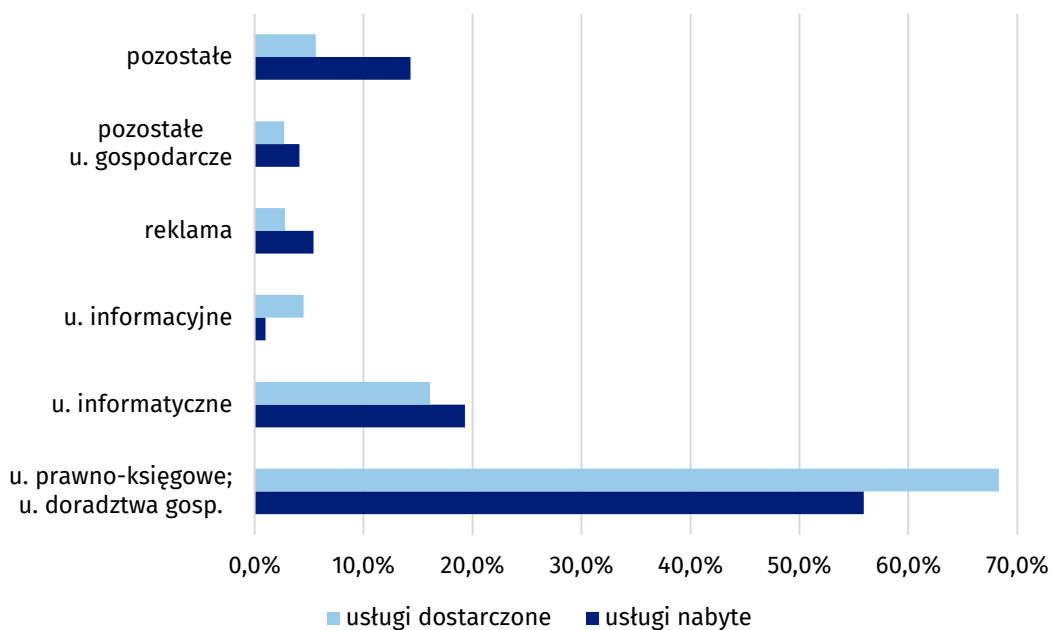
⁹ W związku z koniecznością zachowania tajemnicy statystycznej dane nie zostały opublikowane.

Pogorszenie wskaźników rentowności podmiotów prowadzących działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem.

Wykres 6. Struktura geograficzna usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem⁸

Wykres 7. Struktura usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz związaną z zarządzaniem⁸

u. - usługi

Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne¹⁰

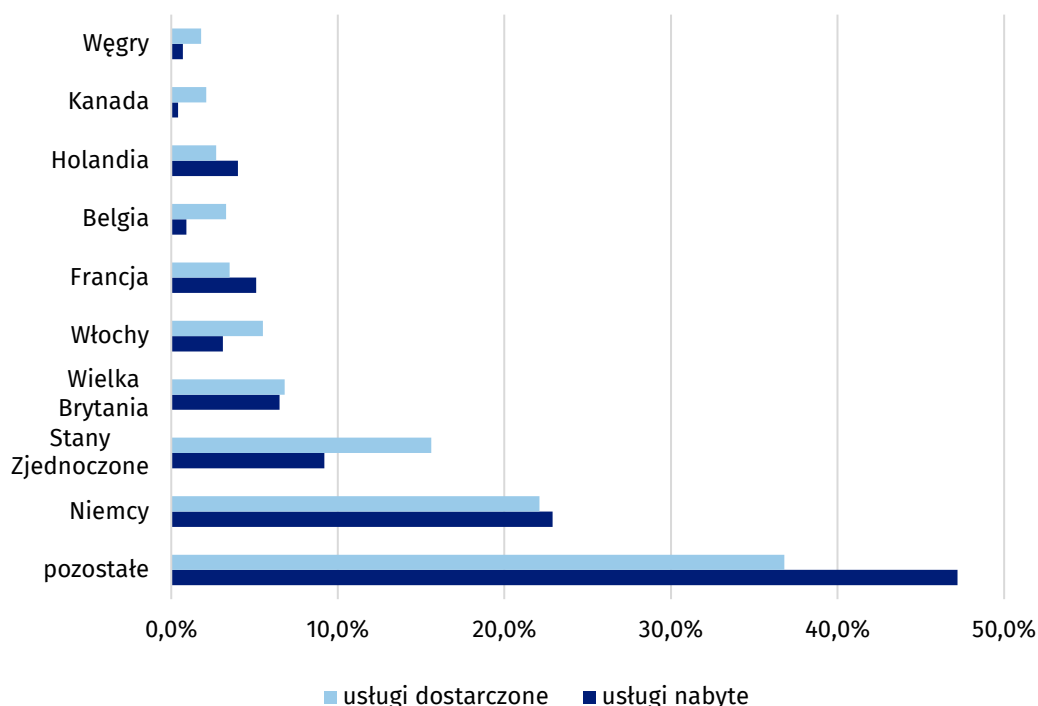
Wartość obrotów przedsiębiorstw prowadzących działalności w zakresie architektury i inżynierii oraz badań i analiz technicznych spadła w porównaniu z 2015 r. o 3,9% do poziomu 24,5 mld zł przy jednoczesnym wzroście liczby przedsiębiorstw o 5,4% (do 62,6 tys.) oraz nieznacznym spadku liczby pracujących (o 0,1% do poziomu 141 tys. osób). Zaobserwowano pogorszenie zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto⁴ (z 5,4% w 2015 r. do 3,4% w 2016 r.), jak i netto⁵ (z 4,3% w 2015 r. do 2,2% w 2016 r.). Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności⁶ uległ również pogorszeniu i wyniósł 101,1% w 2016 r. wobec 97,9% w roku poprzednim.

Podmioty z liczbą pracujących 10 osób i więcej koncentrowały swoją sprzedaż w kraju – 79,5% (w stosunku do roku poprzedniego udział ten spadł o 2,5 p. proc.). Udział usług sprzedanych kontrahentom z krajów Unii Europejskiej wzrósł o 1,6 p. proc. do poziomu 12,3%. Usługi w zakresie inżynierii stanowiły 31,3% obrotów ogółem osiągniętych przez te przedsiębiorstwa (spadek o 3,6 p. proc. w stosunku do 2015 r.). Usługi w zakresie badań i analiz technicznych stanowiły natomiast 17,7% (wzrost o 2,1 p. proc.).

W analizowanym roku wartość usług dostarczonych nierezydentom⁷ przez podmioty prowadzące działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz badań i analiz technicznych wyniosła nieznacznie poniżej 2,0 mld zł (wzrost o 7,0%), natomiast nabyły one od nierezydentów usługi o wartości poniżej 0,6 mld zł (wzrost o 17,6%).

Głównym partnerem handlowych w międzynarodowej wymianie usług były podmioty mające swoją siedzibę w Niemczech (udziały w strukturze usług dostarczonych i nabytych były porównywalne i stanowiły odpowiednio 22,1% oraz 22,9%). Usługi architektoniczne, inżynieryjne, naukowe i pozostałe usługi techniczne stanowiły główne źródło przychodów, jak i rozchodów tych podmiotów (udział w strukturze usług dostarczonych stanowił 64,5%, natomiast nabytych – 31,9%).

Wykres 8. Struktura geograficzna usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne¹⁰

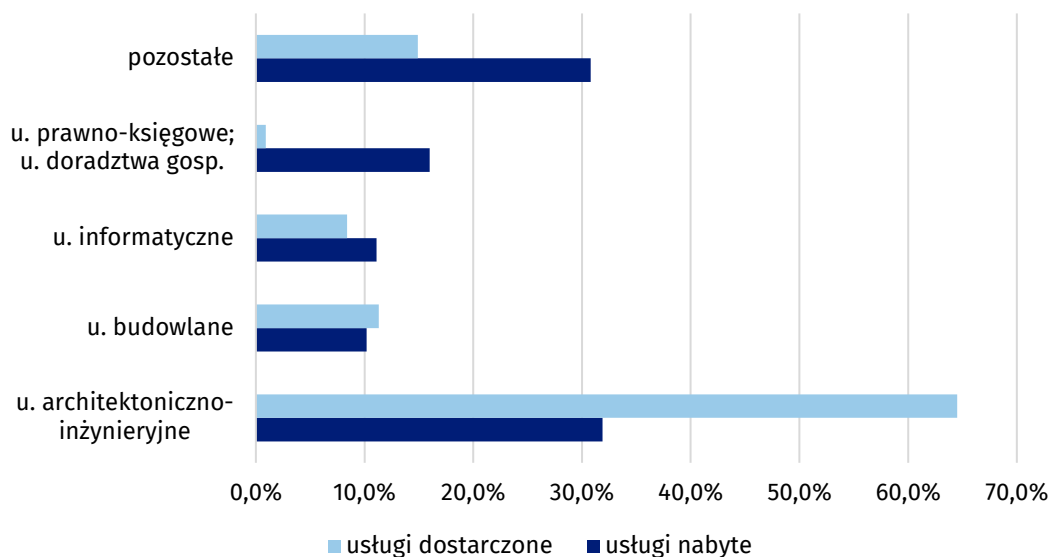

¹⁰ Dotyczy podmiotów prowadzących w ramach swojej podstawowej działalności: działalność w zakresie architektury i inżynierii (wg PKD grupa 71.1) oraz badania i analizy techniczne (wg PKD grupa 71.2).

Pogorszenie wskaźników podmiotów prowadzących działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne.

Wykres 9. Struktura usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne¹⁰

u. - usługi

Działalność w zakresie reklamy, badania rynku i opinii publicznej¹¹

W 2016 r. odnotowano, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost wartości obrotów o 9,3% do poziomu 33,1 mld zł. Działalność w zakresie reklamy, badania rynku i opinii publicznej prowadziło ponad 28 tys. podmiotów (wzrost r/r o 3,3%), które zatrudniały 77,3 tys. osób (wzrost r/r o 3,7%). Zaobserwowano poprawę zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto⁴ (z 4,2% w 2015 r. do 7,7% w 2016 r.), jak i netto⁵ (z 3,1% w 2015 r. do 6,6% w 2016 r.). Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności⁶ również uległ poprawie i wyniósł 94,0% w 2016 r. wobec 97,2% w poprzednim roku.

Podmioty z liczbą pracujących 10 osób i więcej sprzedawały swoje usługi głównie na rynku krajowym – 78,5% sprzedaży ogółem (w stosunku do roku poprzedniego udział ten spadł o 0,9 p. proc.). Udział sprzedaży kontrahentom mającym swoją siedzibę w krajach Unii Europejskiej wzrósł o 1,1 p. proc. do poziomu 15,3%. Najmniejszy udział stanowiła sprzedaż do krajów poza UE – 6,2%. Podstawowym rodzajem usług oferowanych kontrahentom przez te podmioty były usługi reklamowe świadczone przez agencje reklamowe oraz pośrednictwo w sprzedaży miejsca lub czasu na cele reklamowe⁹.

W analizowanym roku wartość usług dostarczonych nierezydentom⁷ wyniosła nieznacznie poniżej 4,2 mld zł (wzrost o 14,9%), natomiast nabyły one od nierezydentów usługi o wartości ponad 1,5 mld zł (wzrost o 20,0%).

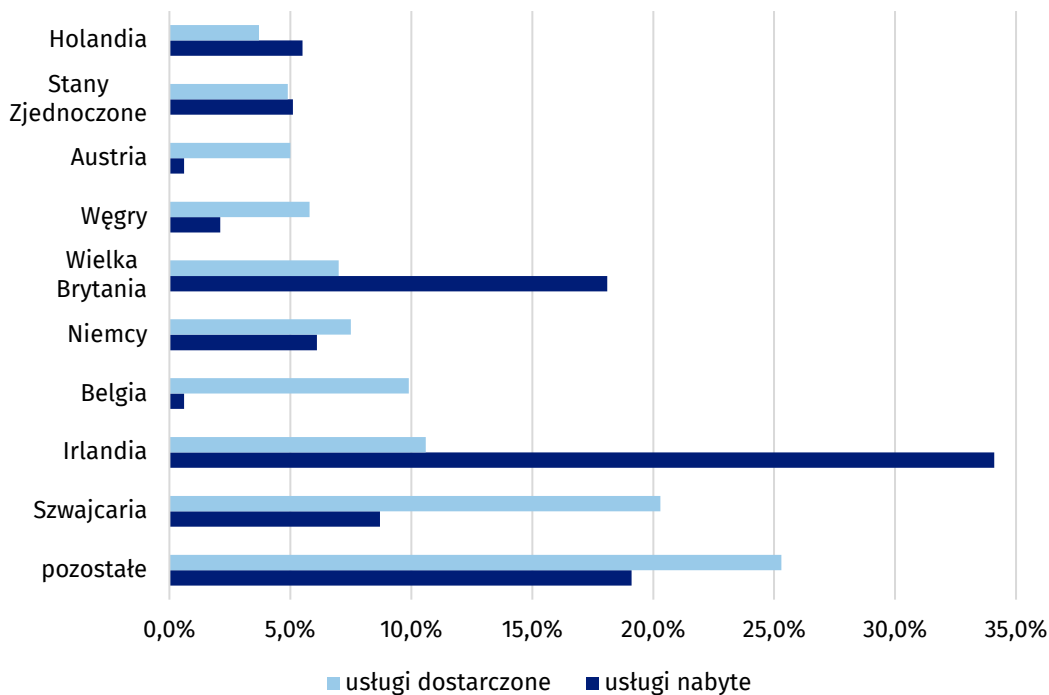
Przedsiębiorstwa prowadzące działalność reklamową oraz działalność w zakresie badań rynku i opinii publicznej dostarczały swoje usługi głównie do kontrahentów ze Szwajcarii (20,3%), najwięcej usług nabyły natomiast w Irlandii (34,1% wartości usług nabywanych przez te przedsiębiorstwa od nierezydentów). Reklama, badania rynku i sondaże opinii publicznej stanowiły główne źródło przychodów, jak i rozchodów tych podmiotów (udział w strukturze usług dostarczonych stanowił 71,9%, natomiast nabytych - 72,3%).

W 2016 r. sprzedaż usług reklamowych oraz badań rynku i opinii publicznej koncentrowała się głównie na rynku krajowym.

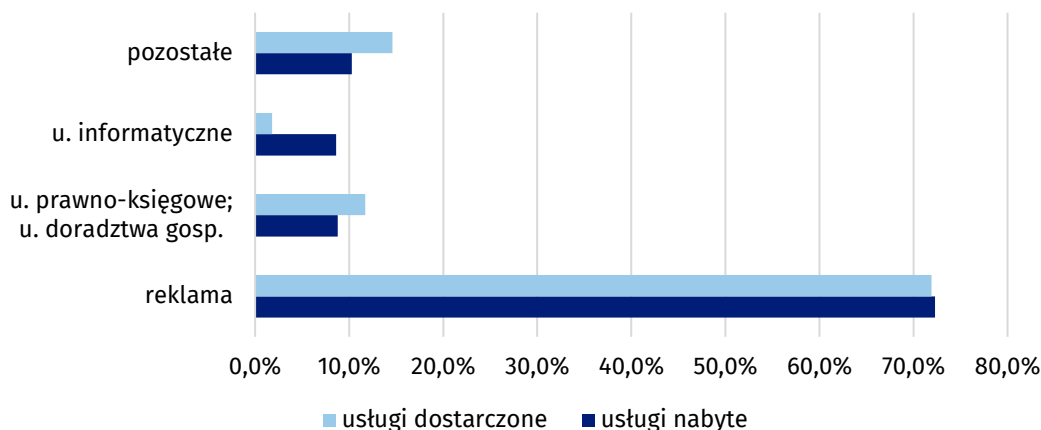
¹¹ Dotyczy podmiotów prowadzących w ramach swojej podstawowej działalności: działalność w zakresie reklamy (wg PKD grupa 73.1) oraz badania rynku i opinii publicznej (wg PKD grupa 73.2).

Wykres 10. Struktura geograficzna usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie reklamy¹¹

Wykres 11. Struktura usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie reklamy¹¹

u. - usługi

Działalność związana z zatrudnieniem¹²

Wartość obrotów wygenerowana przez podmioty prowadzące działalność związaną z zatrudnieniem wyniosła w 2016 r. 13,5 mld zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 11,8% przy jednoczesnym wzroście liczby przedsiębiorstw o 30,5% do poziomu 4,5 tys. oraz wzroście liczby pracujących o 7,9% do 180 tys. osób. Zaobserwowano pogorszenie zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto⁴ (z 2,9% w 2015 r. do 2,7% w 2016 r.), jak i netto⁵ (z 2,4% w 2015 r. do 2,2% w 2016 r.). Również wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności⁶ uległ pogorszeniu i wyniósł 99,5% w 2016 r. wobec 99,4% w poprzednim roku.

Podmioty z liczbą pracujących 10 osób i więcej koncentrowały swoją sprzedaż na rynku krajowym (85,9% sprzedaży ogółem; w stosunku do roku poprzedniego udział ten wzrósł

Głównym partnerem handlowymi w zakresie usług związanych z zatrudnieniem były przedsiębiorstwa mające swoją siedzibę w Niemczech.

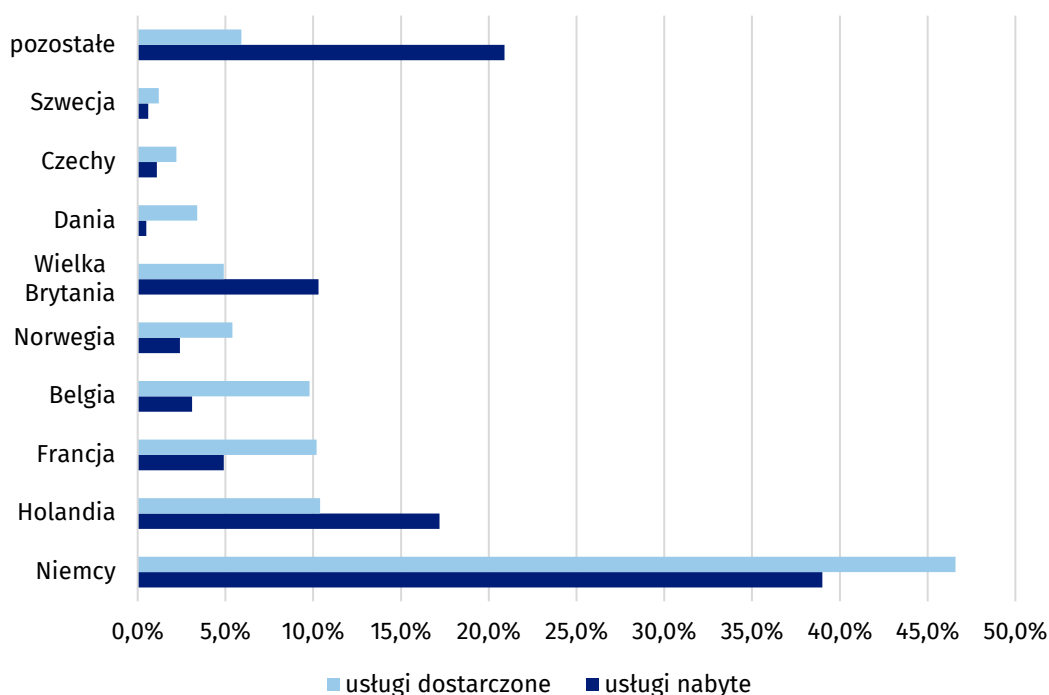
¹² Dotyczy przedsiębiorstw prowadzących w ramach swojej podstawowej działalności działalność związaną z zatrudnieniem (wg PKD dział 78).

o 0,2 p. proc.). Udział sprzedaży kontrahentom z krajów UE pozostał na tym samym poziomie co w 2015 r., tj. 13,2%. Podstawowym rodzajem usług oferowanych kontrahentom przez te podmioty były usługi świadczone przez agencje pracy tymczasowej (56,3%; spadek w stosunku do 2015 r. o 3,0 p. proc.). Kolejnym ważnym rodzajem świadczonych usług były pozostałe usługi związane z udostępnianiem pracowników. Ich udział wyniósł 30,7% i wzrost o 4,1 p. proc. w porównaniu z rokiem poprzednim.

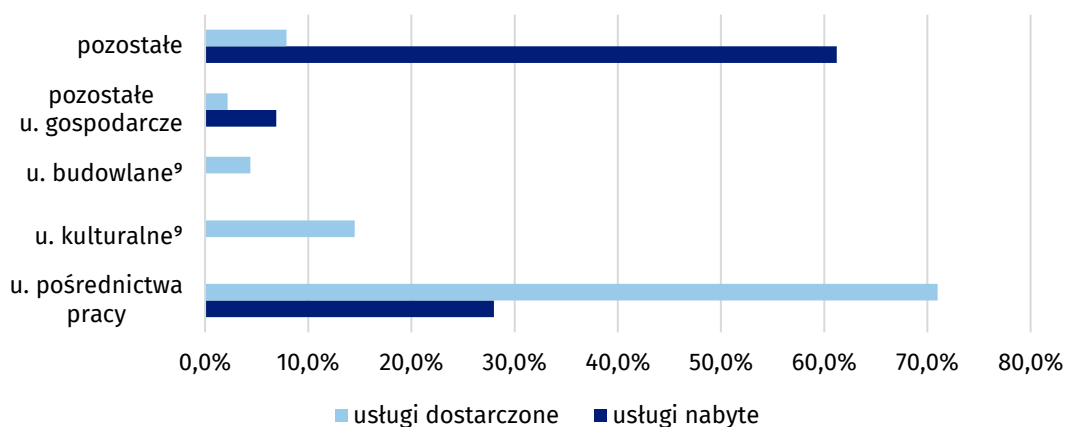
W analizowanym roku wartość usług dostarczonych nierezydentom⁷ wyniosła niecałe 1,5 mld zł (wzrost o 6,0%), natomiast nabyły one od nierezydentów usługi o wartości poniżej 0,3 mld zł (wzrost o 16,7%).

Przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z zatrudnieniem dostarczały, jak i nabywały usługi głównie do/od kontrahentów z Niemiec (odpowiednio 46,6% i 39,0%). W przypadku przychodów z tytułu międzynarodowego handlu, najbardziej istotne były usługi pośrednictwa pracy (71,0%). W przypadku usług pośrednictwa pracy nabytych od nierezydentów również odnotowano duży udział (28,0%), niemniej jednak rozproszenie pozostałych usług było bardzo duże (61,2%).

Wykres 12. Struktura geograficzna usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność związaną z zatrudnieniem¹²

Wykres 13. Struktura usług dostarczonych i nabytych w obrocie międzynarodowym przez podmioty prowadzące działalność związaną z zatrudnieniem¹²

u. - usługi

Opracowanie merytoryczne:

Departament Handlu i Usług
Agnieszka Kaźmierczak

Tel: 22 608 33 26

e-mail: a.kazmierczak@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk

Tel: 22 608 3475, 22 608 3009

e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: (+48 22) 608 34 91, (+48 22) 608 38 04

faks: (+48 22) 608 38 86

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Rocznik Statystyczny Handlu Zagranicznego 2017](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy Handel Zagraniczny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[rezydenci - międzynarodowy handel usługami](#)

[usługa w wymianie międzynarodowej](#)